

**การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น
ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี¹
Civic Participation in Community Development
of Pathumthani Provincial Administrative Organization.**

มนัสชนท์ มากเหลือ²

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พีระพงศ์ ภัทลศิริ³

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปะการัง ชื่นจิตร⁴

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรค ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานี ทั้ง 7 อำเภอ จำนวน 400 คน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างใช้การเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยชี้แจงให้ทราบถึงเหตุผลของการศึกษาและให้เข้าใจถึงความสำคัญของการตอบแบบสอบถามแบ่งตามจำนวนประชากรรายอำเภอ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน ผลการศึกษาพบว่า

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีในภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รองลงมา ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว ด้านสาธารณสุข และการกีฬา ด้านการเมืองการบริหาร และด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ตามลำดับ

คำสำคัญ : งานพัฒนาท้องถิ่น , การมีส่วนร่วมของประชาชน , นโยบายการพัฒนา

¹ บทความเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่อง “ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ” ซึ่งได้ผ่านการสอบเรียบร้อยแล้ว

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ ประธานกรรมการการค้นคว้าอิสระ

⁴ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยในปัจจุบันมีจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น เมื่อดูจากจำนวนประชากรในประเทศไทย ปี พ.ศ.2530 พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนประชากรประมาณ 53 ล้านคน ซึ่งในปี พ.ศ.2563 พบว่า ประเทศไทยมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นเป็น 66 ล้านคน (ข้อมูลจากสำนักงานทะเบียนกลาง) ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การเปลี่ยนแปลงจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้นส่งผลให้ภาครัฐต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบทางการบริหารงาน ตามเขตการปกครองหรือความหนาแน่นของประชากร เพื่อให้เชื่อมโยงกับวิถีชีวิต โครงสร้างเศรษฐกิจ และบริบทสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป สามารถตอบสนองงานบริการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงทำให้เกิดการสร้างการปกครองท้องถิ่นให้เป็นรากฐานของประชาธิปไตย โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลท้องถิ่น ดูแลชุมชนของตนมากขึ้น ภาครัฐจากเดิมที่ผูกขาดอำนาจการบริหารจัดการไว้ที่ส่วนกลาง ปรับเปลี่ยนเป็นการกระจายอำนาจลงสู่ชุมชนท้องถิ่น โดยให้อำนาจการตัดสินใจแก่ประชาชนเป็นสำคัญ ช่วงหลังปี พ.ศ.2535 กระแสของการกระจายอำนาจถือเป็นเรื่องสำคัญในการปฏิรูประบบการเมืองการปกครอง ทำให้สังคมไทยมีการตื่นตัวทางการเมือง ในปี พ.ศ.2537 เกิดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับตำบล คือ องค์การบริหารส่วนตำบล ต่อเนื่องมาจนถึงการมีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ที่มีการกล่าวถึงการกระจายให้แก่องค์กรท้องถิ่น โดยในมาตรา 78 กำหนดว่า “ รัฐจะต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่น ได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และระบบสาธารณสุขปโภค และสาธารณสุขการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น ” จนมาถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2563 มาตรา 250 ที่กล่าวถึงหน้าที่และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติการจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะใดที่สมควรให้เป็นหน้าที่และอำนาจโดยเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ หรือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการใด ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติซึ่งต้องสอดคล้องกับรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกฎหมายดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับกลไกและขั้นตอนในการกระจายหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนงบประมาณและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่และอำนาจดังกล่าวของส่วนราชการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

นโยบายการพัฒนา ในฐานะที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนในเขตจังหวัด ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ.2540 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2562 โดยพลตำรวจโท คำณวิทย์ ฐูประจ่าง เข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี แดงนโยบายในการบริหารราชการที่ยึดหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) และหลักวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มาเป็นแนวทางในการบริหาร เพื่อให้เกิดประโยชน์สุขกับประชาชนชาวจังหวัดปทุมธานี จำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ, ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม , ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม , ด้านเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว , ด้านสาธารณสุข และการกีฬา และด้านการเมืองการบริหาร

จากประเด็นดังกล่าวผู้วิจัยจึงให้ความสนใจที่จะทำการศึกษาในประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เพื่อนำผลการศึกษามาพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดปทุมธานีให้เกิดประโยชน์ต่อการนำนโยบายสู่การปฏิบัติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษารั้ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ในนโยบายการพัฒนา 6 ด้าน ประกอบด้วย นโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ , นโยบายด้านสังคม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม , นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม , นโยบายด้านเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว , นโยบายด้านสาธารณสุข และการกีฬา และนโยบายด้านการเมืองการบริหาร ทั้ง 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ (4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน เป็นกรอบการศึกษา

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ พื้นที่ในเขตจังหวัดปทุมธานี จำนวน 7 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองปทุมธานี อำเภอธัญบุรี อำเภอลองหลวง อำเภอลำลูกกา อำเภอลาดหลุมแก้ว อำเภอสามโคก และอำเภอหนองเสือ

3. ขอบเขตด้านประชากร คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมืองปทุมธานี จำนวน 7 อำเภอ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 1,176,412 คน (ข้อมูลจาก สำนักงานทะเบียนกลาง พ.ศ.2563)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เพื่อนำผลการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานตามนโยบายสู่การปฏิบัติต่อไป

2. ทราบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี เพื่อนำผลการศึกษามาพัฒนาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดปทุมธานีต่อไป

3. ทราบผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีกับปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อนำผลการศึกษามาปรับปรุง พัฒนากำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกระดับ

แนวคิด ทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับหลักการกระจายอำนาจการปกครอง

หลักการกระจายอำนาจ สมคิด เลิศไพฑูรย์ (อ้างถึงใน ชีรวัดน์ สุขไทยสงค์ 2559 , หน้า 29 - 30) ได้กล่าวถึงการกระจายอำนาจว่ามี 2 ลักษณะ คือ 1) การกระจายอำนาจทางด้านพื้นที่ (Decentralization by territory) คือ การที่รัฐมอบอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำทั้งนี้ การจัดทำบริการสาธารณะที่ได้รับมอบหมายจะถูกจำกัดขอบเขตโดยพื้นที่ หรืออาณาเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ การจัดทำระเบียบการบริหารราชการลักษณะนี้เรียกว่า การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งถือเป็นการกระจายอำนาจการปกครอง และ 2) การกระจายอำนาจทางภารกิจหน้าที่ (Decentralization by function) หรือการกระจายอำนาจทางเทคนิค คือการที่รัฐมอบอำนาจในการจัดทำบริการสาธารณะในบางเรื่องบางอย่างให้แก่องค์กรของรัฐที่จัดตั้งขึ้นเป็นผู้จัดทำการกระจายอำนาจภารกิจหน้าที่นี้ไม่ถือเป็นการกระจายอำนาจปกครองแต่อย่างใด เป็นเพียงการมอบให้องค์กรรัฐไปจัดทำบริการสาธารณะ โดยแยกออกมาเป็นนิติบุคคลต่างหากจากรัฐ มีทรัพย์สินเป็นของตนเองและมีผู้บริการของตนเองโดยนิติบุคคล

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่น ของโกวิท พวงงาม (อ้างถึงใน อภิสิทธิ์ สรพิมพ์ 2559 , หน้า 22 - 24) ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่าเป็นการปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครอง และดำเนินกิจกรรมบางอย่างโดยดำเนินการเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานจะปราศจากการควบคุมของรัฐเพราะองค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดขึ้นหรือการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งหน่วยการปกครองท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งโดยอิสระเพื่อเลือกผู้มีหน้าที่บริหารการปกครองท้องถิ่นมีอำนาจอิสระ พร้อมรับผิดชอบซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค แต่ทั้งนี้หน่วยการปกครองท้องถิ่นยังต้องอยู่ภายใต้บทบังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศไม่ได้เป็นรัฐอิสระใหม่แต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 มาตรา 45 กำหนดว่าองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา 249 - 254 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่ให้ความสำคัญอิสระแก่ท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายย่อมมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครองการบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ ทั้งนี้รัฐบาลเป็นผู้กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นภายในกรอบของกฎหมายรวมทั้งกำหนดวิสัยทัศน์การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาให้ความเห็นชอบการถ่ายโอนภารกิจทั้ง 6 ด้าน รวมมีการถ่ายโอนภารกิจทั้งสิ้น 245 เรื่อง มีส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ 50 กรม ใน 11 กระทรวง ได้แก่ 1) โครงสร้างพื้นฐาน มีภารกิจถ่ายโอน 2) ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต 3) ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย 4) ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว 5) ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมมีภารกิจถ่ายโอน 6) ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนนโยบายการพัฒนางค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีดังนี้

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ของศิริพงษ์ ศรีอำภัย (2559 , หน้า 16) ได้ทำการศึกษาโครงสร้างพื้นฐานว่าเป็นระบบพื้นฐานของชุมชนรองรับความต้องการของชุมชน เช่น ถนน ท่อ อาคาร ทางระบายน้ำ ระบบชลประทาน ไฟฟ้าประปา เป็นต้น โครงสร้างพื้นฐานที่ดีเป็นกลไกนำไปสู่ความกินดีอยู่ดีของชุมชนและเป็นตัวบ่งชี้ความเจริญในด้านต่างๆ เช่น ด้านการใช้ชีวิตของคนในสังคม ด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น

2) ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ของ สหรัฐ กุลศรี (2563) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเทศบาลตำบลในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ขั้นตอนและกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต เป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในชุมชนต่อกระบวนการมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยการใช้ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีของชุมชนเป็นเครื่องมือไปสู่การขับเคลื่อนร่วมกับกิจกรรมอื่น โดยปัจจัยภายในองค์กรที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต

3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ของ ฉวีธัญธิดา ชัยสงครามและคณะ (2560 อ้างถึงในจำลอง โพธิ์บุญ, 2550) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านสิ่งแวดล้อม คือ การที่ประชาชนในชุมชนมีความร่วมมือร่วมใจกันในการควบคุมการใช้และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เพื่อประโยชน์ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน โดยมีส่วนร่วมตั้งแต่การศึกษาประเด็นปัญหาต่างๆที่มีในชุมชน การหาสาเหตุของปัญหา การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา และแนวทางในการป้องกันปัญหา การตัดสินใจ และการดำเนินการแก้ไขปัญหาสังคมสิ่งแวดล้อมของชุมชน ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่ายในการช่วยกันแก้ไขปัญหาคือการแก้ไขปัญหามาจัดการกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมประสบความสำเร็จ ชุมชนมีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์และสามารถนำไปสู่ความยั่งยืนในอนาคต

4) ด้านเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว ของ ธัญธิดา ดวงแก้ว (2563) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของหมู่บ้านท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านไทรน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชนทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า ประชาชนในพื้นที่ที่มีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โดยประชาชนแต่ละคนต่างมีข้อมูล ความถนัด ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการสร้างสมดุลและการพัฒนาตามหลักการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

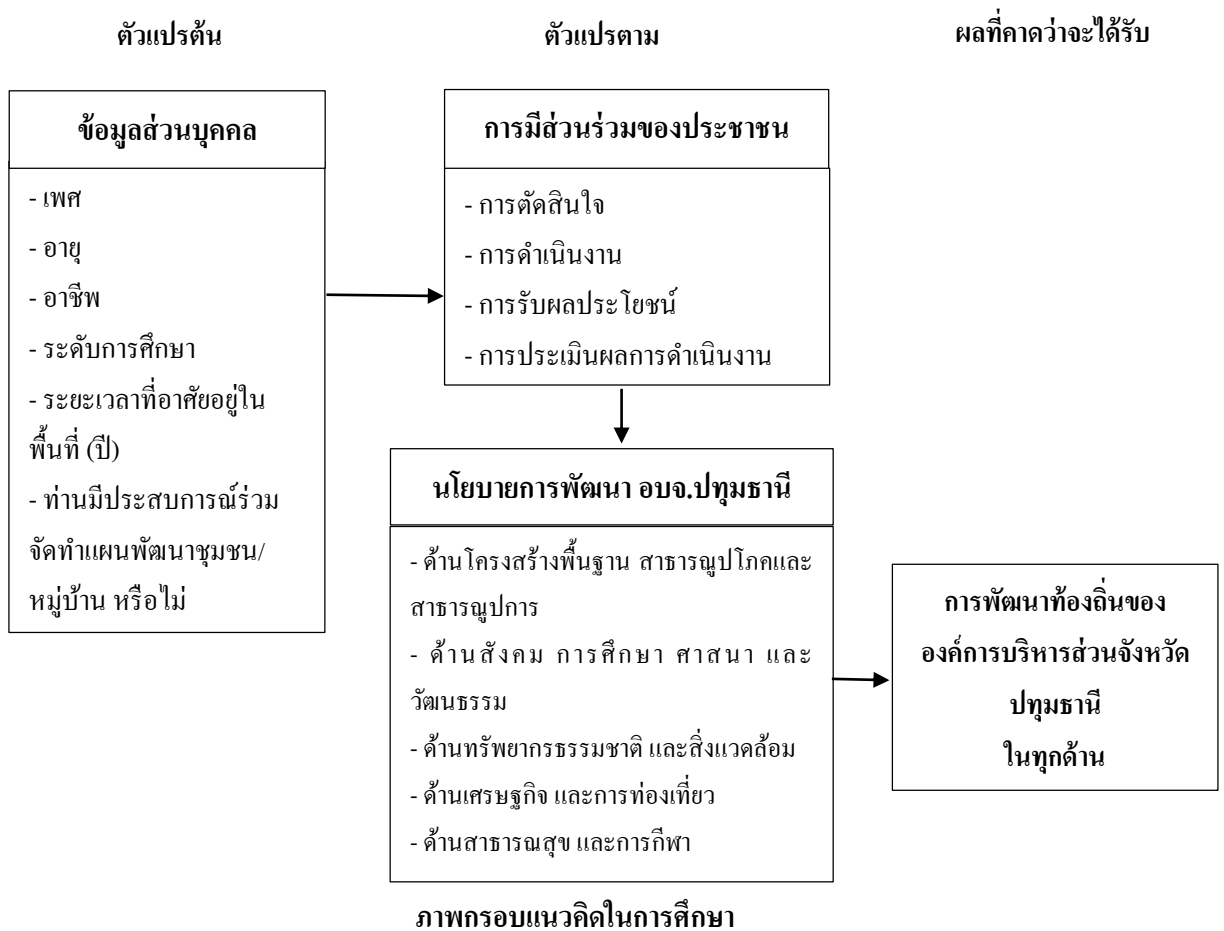
5) ด้านสาธารณสุข และการกีฬา ของ นกัสนันท์ เลิศศิริ (2556) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการงานด้านสาธารณสุขในเขตจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการงานด้านสาธารณสุขประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนดำเนินกิจกรรม ด้านการลงทุนและการปฏิบัติงาน ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา และด้านการติดตามและประเมินผล การบริหารจัดการงานด้านสาธารณสุข บทบาทและภารกิจยังคงจำกัดอยู่กับความรับผิดชอบของบุคลากรภาครัฐจากหน่วยงานการบริการด้านสาธารณสุขที่กระจายตัวอยู่ในเขตพื้นที่ต่าง ๆ ของทุกจังหวัด

6) ด้านการเมือง การบริหาร ของ วิชาญ ฤทธิธรรมและคณะ (2564) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลนครสกลนคร ซึ่งเป็นการนำเสนอแนวทางการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของประชาชน และเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงาน รวมถึงการ

สนับสนุนให้ประชาชนและบุคลากรในองค์กรร่วมกันรับรู้เกี่ยวกับแนวคิดและความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดกระบวนการทั้งในด้านการตัดสินใจ ด้านปฏิบัติการ ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล

กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยต้องการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนนโยบายการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ทั้ง 6 ด้าน และกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้ง 4 ขั้นตอน ว่าอยู่ในระดับใดบ้าง เพื่อนำผลการศึกษาไปพัฒนางานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีต่อไปในอนาคต จึงกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบของการวิจัยการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นการศึกษาสภาพทั่วไปของสังคม โดยกำหนดตัวแปรต่างๆ เพื่อเก็บข้อมูลสถิติตัวเลข อาจเป็นข้อมูลปฐมภูมิหรือทุติยภูมิช่วยเป็นข้อมูล

สนับสนุน ข้อมูลที่ใช้ได้แก่ ทฤษฎี แนวคิด และการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้มาจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ วิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research)

กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 7 อำเภอ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 1,176,412 คน (ข้อมูลจาก สำนักงานทะเบียนกลาง พ.ศ.2563) โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คำนวณจากสูตรของ Taro Yamane ได้จำนวนกลุ่มประชากร 400 คน เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) แบ่งตามจำนวนประชากรรายอำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองปทุมธานี จำนวน 72 คน อำเภอธัญบุรี จำนวน 72 คน อำเภอลองหลวง จำนวน 98 คน อำเภอลำลูกกา จำนวน 97 คนอำเภอลาดหลุมแก้ว จำนวน 23 คน อำเภอสามโคก จำนวน 19 คน และอำเภอหนองเสือ จำนวน 19 คน

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลผู้ตอบแบบสอบถาม

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มากกว่า 6 ปี ส่วนใหญ่ไม่เคยมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาชุมชน/หมู่บ้าน

ตอนที่ 2 สภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานี แสดงความคิดเห็นเรื่องสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี พบว่า

1) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มากที่สุด คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานี เคยความสนใจที่จะวางแผนแก้ปัญหาของส่วนรวม และน้อยที่สุด คือ เคยร่วมลงมติ ลงมือ หรือเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในชุมชนของท่าน

2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มากที่สุด คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานี เคยคิดว่าการดำเนินงานเป็นเรื่องของทุกภาคส่วนที่จะต้องมีส่วนร่วม และน้อยที่สุด คือ คิดว่าควรมีพื้นที่หรือเวทีให้ผู้มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น

3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ มากที่สุด คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานี เคยรับประโยชน์จาก อบจ.ปทุมธานี เกี่ยวกับสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ถนน แหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภค วัคซีน และน้อยที่สุด คือ เคยมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการจัดซื้อ/จัดจ้าง/การประมูลโครงการของ อบจ.ปทุมธานี

4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน มากที่สุด คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานี คิดว่า อบจ.ปทุมธานี เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน

กิจกรรม/โครงการของ อบจ.ปทุมธานี และน้อยที่สุด คือ คิดว่าผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญจากทุกภาคส่วนในชุมชนมีความสำคัญและจำเป็นต่อกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานของ อบจ.ปทุมธานี

ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานี มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รองลงมา ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว ด้านสาธารณสุข และการกีฬา ด้านการเมืองการบริหาร และด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตารางสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน : ประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดปทุมธานีที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันทำให้มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี แตกต่างกัน

นโยบายด้าน	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี			
	การตัดสินใจ	การดำเนินงาน	การรับผลประโยชน์	การประเมินผล
ด้านโครงสร้างพื้นฐานฯ	-	-	-	อาชีพ , ระยะเวลา
ด้านสังคม การศึกษาฯ	อาชีพ	เพศ	อาชีพ , ระยะเวลา	ระดับการศึกษา
ด้านทรัพยากรธรรมชาติฯ	ระดับการศึกษา	-	-	เพศ
ด้านเศรษฐกิจฯ	เพศ, การมีส่วนร่วม จัดทำแผน	อาชีพ , ระดับการศึกษา	อายุ, อาชีพ , ระดับการศึกษา, ระยะเวลา	อาชีพ , ระยะเวลา
ด้านสาธารณสุขฯ	อาชีพ , ระยะเวลา	อาชีพ , ระยะเวลา, การมีส่วนร่วมจัดทำ แผน	ระยะเวลา,	การมีส่วนร่วม จัดทำแผน
ด้านการเมืองการบริหาร	อาชีพ , ระดับการศึกษา, การมี ส่วนร่วม จัดทำแผน	เพศ, อายุ, อาชีพ , ระยะเวลา	เพศ , อายุ , อาชีพ , ระดับการศึกษา	อายุ , อาชีพ

จากตาราง พบว่า เพศ ที่แตกต่างกัน ด้านสังคมฯ (การดำเนินงาน) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ (การประเมินผลการดำเนินงาน) ด้านเศรษฐกิจฯ (การตัดสินใจ) และด้านการเมืองการบริหาร (การดำเนินงาน , การรับผลประโยชน์) แตกต่างกัน

อายุ ที่แตกต่างกันทำให้ ด้านเศรษฐกิจ ฯ (การรับผลประโยชน์) และด้านการเมืองการบริหาร (การดำเนินงาน ,การรับผลประโยชน์) แตกต่างกัน

อาชีพ ที่แตกต่างกันทำให้ ด้านโครงสร้างพื้นฐานฯ (การประเมินผลการดำเนินงาน) ด้านสังคม ฯ (การตัดสินใจ , การรับผลประโยชน์) ด้านเศรษฐกิจฯ (การดำเนินงาน , การรับผลประโยชน์ , การประเมินผลการดำเนินงาน) ด้านสาธารณสุขฯ (การตัดสินใจ, การดำเนินงาน) และด้านการเมืองการบริหาร ทุกด้านของการมีส่วนร่วม แตกต่างกัน

ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันทำให้ ด้านสังคมฯ (การประเมินผลการดำเนินงาน) ด้านทรัพยากรธรรมชาติ (การตัดสินใจ) ด้านเศรษฐกิจฯ (การดำเนินงาน ,การรับผลประโยชน์) และด้านการเมืองการบริหาร (การตัดสินใจ,การรับผลประโยชน์) แตกต่างกัน

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ (ปี) ที่แตกต่างกันทำให้ ด้านโครงสร้างพื้นฐานฯ (การประเมินผลการดำเนินงาน) ด้านเศรษฐกิจฯ (การรับผลประโยชน์ , การประเมินผลการดำเนินงาน) ด้านสาธารณสุขฯ (การตัดสินใจ , การดำเนินงาน , การรับผลประโยชน์) และด้านการเมืองการบริหาร (การดำเนินงาน) แตกต่างกัน

ประสบการณ์ร่วมจัดทำแผนพัฒนาชุมชน/หมู่บ้าน ที่แตกต่างกันทำให้ ด้านเศรษฐกิจฯ (การตัดสินใจ) ด้านสาธารณสุขฯ (การดำเนินงาน , การประเมินผลการดำเนินงาน) และด้านการเมืองการบริหาร (การตัดสินใจ) แตกต่างกัน

การอภิปรายผล

การอภิปรายผลการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรค ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน และเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี ทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ โครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ , ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม , ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม , ด้านเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว , ด้านสาธารณสุข และการกีฬา และด้านการเมืองการบริหาร พบว่า

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน ประเด็นท่านได้ร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานของ อบจ.ปทุมธานี ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เพียงใด เป็นเรื่องที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อย

ที่สุด สาเหตุอาจเกิดจากความซ้ำซ้อนของพื้นที่ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้ประชาชนไม่ทราบว่าจะคนสายใด แหล่งจุดไหน อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด ภาครัฐจึงควร การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนด้าน โครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ เช่น การ ให้ข้อมูลข่าวสาร การรับฟังความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสาธารณะประโยชน์ต่างๆ เพื่อ ตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนในเขตพื้นที่ให้มีความสะดวกสบาย ความเป็นอยู่ที่ดี มี ประสิทธิภาพและเป็นไปตามความต้องการของประชาชน

2) ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ประเด็นท่านเคยเข้าร่วมประชุมหมู่บ้าน/ประชุมประชาคม เพื่อหาสาเหตุของปัญหา/ความต้องการด้าน สังคม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาเหตุอาจเป็นเพราะลักษณะความเป็นอยู่ การใช้ชีวิตของ ประชาชน ประชาชนในจังหวัดปทุมธานีเป็นสังคมเมือง ซึ่งเมื่อดูจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจะพบว่า กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามจะเป็นกลุ่มวัยทำงาน ซึ่งกลุ่มวัยทำงานส่วนใหญ่มักจะประกอบอาชีพตามความ ถนัด การเข้าร่วมประชุมหมู่บ้าน/ประชุมประชาคมอาจเป็นเพียงกลุ่มบุคคลกลุ่มหนึ่ง ซึ่งมีจำนวนน้อย ขาด การทั่วถึง จึงต้องอาศัยองค์ประกอบของการมีส่วนร่วมตามหลักการศึกษายของยศภัทร นิมกรมทอง ((2559 , หน้า 8 – 9 อ้างถึงใน World Health Organization(1978)) การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม โดย จะต้องมีส่วนร่วมในการจัดสรร ควบคุมการเงินและการบริหาร การร่วมใช้ผลประโยชน์ ประชาชนจะต้อง มีความสามารถในการนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประ โยชน์ ซึ่งเป็นการยกระดับการพึ่งตนเอง เป็นการ ควบคุมทางสังคมและการได้รับผลประโยชน์ ประชาชนจะได้รับการจ่ายผลประโยชน์จากชุมชนเท่านั้น

3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ประเด็นการได้รับประโยชน์จากการดำเนินกิจกรรม/โครงการ เป็นเรื่องที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อยที่สุด สาเหตุอาจเป็นเพราะด้วยจำนวนงบประมาณที่ใช้ในการ พัฒนาจังหวัดปทุมธานีมีอยู่อย่างจำกัด ประกอบกับความต้องการการพัฒนาที่เน้นงานด้าน โครงสร้าง พื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นอันดับแรก ส่งผลให้งานพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยวอาจน้อยกว่างานด้านอื่นๆ และข้อจำกัดของลักษณะพื้นที่ ของจังหวัดปทุมธานีที่เป็นพื้นที่อยู่อาศัยรองรับการกระจายตัวของประชาชนจากกรุงเทพมหานครมายัง บริเวณรอบนอก จึงทำให้มีพื้นที่สำหรับการรองรับกิจกรรมนันทนาการน้อย

4) ด้านสาธารณสุข และการกีฬา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงาน ประเด็นท่านเคยรับทราบผลการดำเนินงานและการประเมินผลการพัฒนางานด้านสาธารณสุข และการ กีฬา เป็นเรื่องที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อยที่สุด ส่วนมากการประเมินผลมักเกิดขึ้นจากผู้เข้าร่วม กิจกรรม/โครงการที่ทาง อบจ.ปทุมธานี จัดทำขึ้น ผู้ตอบแบบสอบถามบางกลุ่มไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม/ โครงการที่ทาง อบจ.ปทุมธานี จัดทำขึ้น จึงไม่ทราบผลการดำเนินงานและการประเมินผลการพัฒนางาน ด้านสาธารณสุข และการกีฬา ดังนั้น การจัดกิจกรรม/โครงการด้านสาธารณสุขและการกีฬาจึงควรมุ่งเน้น ให้ครอบคลุมทุกกลุ่ม ทุกเพศและทุกวัย สอดคล้องกับการศึกษางานวิจัยของนภัสนันท์ เลิศศิริ (2556) ได้

ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการงานด้านสาธารณสุขในเขตจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการงานด้านสาธารณสุขประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนดำเนินกิจกรรม ด้านการลงทุนและการปฏิบัติงาน ด้านการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา และด้านการติดตามและประเมินผล การบริหารจัดการงานด้านสาธารณสุข บทบาทและการกิจยังคงจำกัดอยู่กับความรับผิดชอบของบุคลากรภาครัฐจากหน่วยงานการบริการด้านสาธารณสุขที่กระจายตัวอยู่ในเขตพื้นที่ต่าง ๆ ของทุกจังหวัด ในขณะที่บทบาทและการกิจของประชาชนในลักษณะของการสร้างความตระหนัก การมีส่วนร่วมรับผิดชอบให้การสนับสนุนและรวมถึงการประเมินความสำเร็จและเป้าหมายของการสาธารณสุขชุมชนที่พึงประสงค์ ยังคงจำกัดตัวอยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น สภาพการณ์เช่นนี้จึงอธิบายได้ว่า เนื่องจากภาครัฐโดยหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดชอบ ยังไม่สามารถสร้างการรับรู้และความตระหนักในด้านการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนกับความรับผิดชอบในการบริหารจัดการงานด้านสาธารณสุข ให้ดำเนินควบคู่ไปกับการบริหารจัดการงานด้านสาธารณสุขของภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามที่คาดหวัง

5) ด้านการเมืองการบริหาร ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ประเด็นท่านส่งเสริมสนับสนุนการสร้างเวที หรือพื้นที่การเรียนรู้ทางการแสดงออกตามหลักประชาธิปไตยภาคประชาชน เป็นเรื่องที่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมน้อยที่สุด เนื่องด้วยประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินและสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรค ส่งผลให้เกิดการขอความร่วมมืองดการจัดกิจกรรม การรวมกลุ่มต่างๆ จึงทำให้ประชาชนขาดพื้นที่ในการแสดงออกตามหลักประชาธิปไตย มีผู้ศึกษาประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการบริหารที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินการได้ตามหลักการศึกษาคำนิยามของ คำนึง สิงห์เอี่ยม (2559 , บทคัดย่อ) ได้ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดภูเก็ต ได้เสนอปัญหา อุปสรรค ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ การมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ควรเปิดโอกาสและเพิ่มช่องทางให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากควรมีการจัดตั้งสภาประชาชนหรือองค์กรประชาชนในทุกท้องถิ่น ขณะเดียวกันฝ่ายบริหารต้องใจกว้างยอมรับฟังความเห็นของประชาชนตลอดจนให้ความสำคัญในการให้ความรู้แก่ประชาชน

และจากผลการทดสอบสมมุติฐานในหลายด้าน เช่น ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ , ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม , ด้านเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว , ด้านสาธารณสุข และการกีฬา และด้านการเมืองการบริหาร พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลเรื่องของระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ (ปี) ที่มีจำนวนระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่ที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะความผูกพันของคนในชุมชนนั้นมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับระยะเวลาในการอาศัยอยู่ในพื้นที่นั้น เพราะการอาศัยเป็นระยะเวลายาวนานจะส่งผลให้เกิดความเป็นเจ้าของพื้นที่มากกว่าการเพิ่งเข้ามาอยู่อาศัย สอดคล้องกับแนวคิดของอภิสิทธิ์ สรพิมพ์ (2559 , หน้า 22 - 24) ได้กล่าวถึงหลักการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการ

ปกครองท้องถิ่น จากแนวความคิดที่ว่าประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นที่จะรู้ปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาของตนเองอย่างแท้จริง หน่วยกรปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีคนในท้องถิ่นมาบริหารงานเพื่อให้สมเจตนาธรรมและความต้องการของชุมชนและอยู่ภายใต้การควบคุมของประชาชนในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้าใจในระบบและกลไกของประชาธิปไตยอย่างแท้จริงอีกด้วย ดังนั้น จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าระยะเวลาความผูกพันของประชาชนในชุมชนนั้นส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ผลการวิจัย มีดังนี้

1. ภาครัฐควรมีการประชาสัมพันธ์หรือเข้าไปให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นว่า อำนาจหน้าที่คืออะไร ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการพัฒนาท้องถิ่นมีอะไรบ้าง เน้นการประชาสัมพันธ์ตามช่องทางที่หลากหลาย เพื่อให้ทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ได้อย่างสะดวก และรวดเร็วขึ้น

2. ภาครัฐควรให้การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการงานของท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและตรวจสอบการดำเนินงานทุกกิจกรรม/โครงการอย่างจริงจัง ระดมความคิดเห็นและผลักดันให้ การบริหารจัดการเป็นเป้าหมายร่วมกันระหว่างภาครัฐและประชาชนในพื้นที่ โดยต้องคำนึงถึงความต้องการของการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืนต่อไป

บรรณานุกรม

คำนึ่ง สิงห์เอี่ยม.(2559).รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดภูเก็ต.รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.

จรัมจิตร์ อ่อนละมุล.(2559).การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพัฒนา อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง.วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยบูรพา.

จารุวรรณ เขตขันหล้า.(2559).การมีส่วนร่วมและความพึงพอใจของประชาชนต่อความสำเร็จในการดำเนินนโยบายขององค์การบริหารท้องถิ่น : กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่ไร่ อำเภอมืองจังหวัดพะเยา.วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยพะเยา.

ณัฐธิดา ชัยสงครามและคณะ.(2560).การมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเทศบาลเมืองสามพราณ จังหวัดนครปฐม.ปีที่ 35(ฉบับที่ 2),หน้า 85

- เดือนจิตรี ทรัพย์นา.(2559).ผลกระทบและทางเลือกของนโยบายกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น
ในทัศนะของประชาชนในเขตหมู่บ้านหนองจับเต่า หมู่ที่ 5 ตำบลนาจอมเทียน อำเภอสัตตหีบ
จังหวัดชลบุรี.วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธัญรดา ดวงแก้ว.(2563).การมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของหมู่บ้าน
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์บ้านไทยน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.ปีที่ 6 (ฉบับที่ 1), หน้า 42
- ธีรวัฒน์ สุขไทยสงค์.(2559).การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาของกิจการ
บริหารส่วนตำบลด่านแม่ละเมา อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี.
วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นภัสนันท์ เลิศศิริ.(2556).การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการงานด้านสาธารณสุขชุมชนในเขต
จังหวัดสมุทรปราการ.วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- เพชร โทพล.(2561).ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปี
ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาราชควาย อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม.วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พรหมมา แป้นทอง.(2559).การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
นครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่.วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พิทักษ์ คุ่มอินมร.(2556).แนวทางการสร้างความเข้มแข็งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
โดยการสร้างเครือข่ายของผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดเชียงใหม่.
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- แพทริยา พลอยไป.(2559).การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาความเห็นของ
พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี.
วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ยศภัทร นิมกรมทอง.(2559).การมีส่วนร่วมในการทำแผนชุมชนของประชาชนในเขตพื้นที่
องค์การบริหารส่วนตำบลเขาสามลือ.วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิษุฒดา วงศ์ใหญ่.(2559).การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน.
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วิชาญ ฤทธิธรรมและคณะ.(2564).การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลนครสกลนคร.
ปีที่ 8 (ฉบับที่ 5), หน้า 27
- ศิริพงษ์ ศรีอำภัย.(2559).ความต้องการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแปง
อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน.วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

- สทธิฐ กุลศรี.(2563).การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเทศบาลตำบล
ในจังหวัดสุพรรณบุรี.ปีที่ 5 (ฉบับที่ 2),หน้า 487 - 488
- อภิสิทธิ์ สรพิมพ์.(2559).การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
องค์การบริหารส่วนตำบลวังหลวง อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย.
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- อิทธิพัทธ์ ทักยิม.(2559).ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์
การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลนันทรี อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด.
วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยบูรพา.